

УДК 343.1

[https://doi.org/10.52058/2708-7530-2023-5\(35\)-608-618](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2023-5(35)-608-618)

Кириченко Олег Вікторович доктор юридичних наук, професор, ректор, Дніпровський гуманітарний університет, вул. Василя Сліпака, 35 А, м. Дніпро, 49000, тел.: (098) 134-26-81, <https://orcid.org/0000-0002-2046-9522>

Крищенко Артем Євгенович кандидат юридичних наук

ПРАВОВІ ЗАСАДИ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДРОЗДІЛІВ КІБЕРПОЛІЦІЇ ТА ОРГАНІВ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ ЩОДО ПРОТИДІЇ ЗЛОЧИНАМ, ПОВ'ЯЗАНИМ З НЕЗАКОННИМ ВІДТВОРЕННЯМ ТА РОЗПОВСЮДЖЕННЯМ КОМП'ЮТЕРНИХ ПРОГРАМ

Анотація. В статті визначено прогалини правового регулювання діяльності підрозділів кіберполіції та органів досудового розслідування щодо протидії злочинам, пов'язаним з незаконним відтворенням та розповсюдженням комп'ютерних програм.

Встановлено, що до відомчого правового регулювання діяльності підрозділів кіберполіції та органів досудового розслідування щодо протидії злочинам, пов'язаним з незаконним відтворенням та розповсюдженням комп'ютерних програм входять такі нормативно-правові акти: Про затвердження Положення про Департамент кіберполіції Національної поліції України: Наказ Національної поліції України від 10.11.2015 № 85; Про організацію діяльності слідчих підрозділів Національної поліції України: наказ МВС України від 06.07.2017 № 570; Про затвердження Інструкції з організації взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами Національної поліції України в запобіганні кримінальним правопорушенням, їх виявленні та розслідуванні: наказ МВС України від 07.07.2017 № 575.

Результати аналізу відомчих нормативно-правових актів з питань регулювання діяльності підрозділів кіберполіції та органів досудового розслідування щодо протидії злочинам, пов'язаним з незаконним відтворенням та розповсюдженням комп'ютерних програм дозволив дійти до таких висновків:

1) на сьогодні нормативно неврегульованим залишається питання оперативно-розшукової протидії злочинам у сфері інтелектуальної власності у

цілому та злочинам, пов'язаним з незаконним відтворенням та розповсюдженням комп'ютерних програм зокрема;

2) доцільно доповнити Інструкцію з організації взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами Національної поліції України в запобіганні кримінальним правопорушенням, їх виявленні та розслідуванні, затверджену наказом МВС України від 07.07.2017 № 575 розділом «Організація взаємодії при розслідуванні кримінальних правопорушень у сфері інтелектуальної власності».

Ключові слова: правові засади, взаємодія, кіберполіція, оперативний підрозділ, органи досудового розслідування, слідчий, Національна поліція, протидія, злочин, інтелектуальна власність, комп'ютерні програми.

Kyrychenko Oleh Viktorovich Doctor of Law, Professor, Rector, Dnipro Humanitarian University, Vasyl Slipak St., 35 A, Dnipro, 49000, tel.: (098) 134-26-81, <https://orcid.org/0000-0002-2046-9522>

Kryshchenko Artem Yevhenovych Candidate of Law Sciences

LEGAL BASIS OF THE ACTIVITIES OF CYBER POLICE UNITS AND PRE-JUDICIAL INVESTIGATION BODIES REGARDING COMBAT CRIMES RELATED TO THE ILLEGAL REPRODUCTION AND DISTRIBUTION OF COMPUTER PROGRAMS

Abstract. The article identifies gaps in the legal regulation of the activities of cyber police units and pre-trial investigation bodies in combating crimes related to the illegal reproduction and distribution of computer programs.

It has been established that the departmental legal regulation of the activities of cyber police units and pre-trial investigation bodies in combating crimes related to the illegal reproduction and distribution of computer programs includes the following legal acts: On the approval of the Regulation on the Cyber Police Department of the National Police of Ukraine: Order of the National Police of Ukraine dated November 10, 2015 No. 85; On the organization of the activities of investigative units of the National Police of Ukraine: order of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine dated 07/06/2017 No. 570; On the approval of the Instructions on the organization of cooperation of pre-trial investigation bodies with other bodies and units of the National Police of Ukraine in the prevention of criminal offenses, their detection and investigation: order of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine dated 07.07.2017 No. 575.

The results of the analysis of departmental legal acts on the regulation of the activities of cyber police units and pre-trial investigation bodies in combating crimes related to the illegal reproduction and distribution of computer programs led to the following conclusions:

1) to date, the issue of operational and investigative counteraction to crimes in the field of intellectual property in general and crimes related to the illegal reproduction and distribution of computer programs in particular remains unsettled;

2) it is expedient to supplement the Instruction on the organization of cooperation of pretrial investigation bodies with other bodies and units of the National Police of Ukraine in the prevention of criminal offenses, their detection and investigation, approved by the order of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine dated 07.07.2017 No. 575, with the section "Organization of cooperation in the investigation of criminal offenses in the field of intellectual property".

Keywords: legal principles, interaction, cyber police, operational unit, pre-trial investigation bodies, investigator, National Police, countermeasures, crime, intellectual property, computer programs.

Постановка проблеми. Україна проголосила одним із стратегічних напрямків зовнішньоекономічної політики інтеграцію до Світового Співтовариства, насамперед вступ до Світової організації торгівлі (СОТ) та інтеграцію у Європейський Союз. Приєднання до цих впливових міжнародних організацій неможливе без забезпечення захисту прав інтелектуальної власності на рівні, що відповідає міжнародним стандартам [1].

В Україні діють понад 10 спеціальних законів у сфері інтелектуальної власності. Україна є учасницею 18 багатосторонніх міжнародних договорів, що діють у цій сфері. Правовідносини, пов'язані з правовою охороною інтелектуальної власності, регулюють також близько ста підзаконних нормативних актів.

Однак усі вказані вище нормативно-правові акти на зможуть забезпечити належного рівня охорони прав інтелектуальної власності якщо не має належного рівня законодавчого і відомчого нормативно-правового забезпечення діяльності правоохоронних органів, наділених правом здійснювати захист таких прав.

Особливого значення під час протидії кримінальним правопорушенням у сфері інтелектуальної власності набуває взаємодія оперативних підрозділів з органами досудового розслідування Національної поліції України [2].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми правового регулювання діяльності оперативних підрозділів щодо протидії злочинам у сфері економіки були предметом наукових досліджень багатьох вчених, серед

яких: К.В. Антонов, Н.О. Артюхова, В.О. Білик, О.М. Головченко, А.В. Губська, О.Ф. Долженков, Є.О. Железов, С.В. Карташов, Н.М. Крестовська, О.В. Максимов, Є.М. Найдзон, В.Л. Ортинський, В.Д. Пчолкін, М.С. Рябченко, М.В. Стацак, О.Е. Судаков та ін. Однак жоден із авторів не вивчав питання правових засад оперативно-розшукової протидії злочинам, пов'язаним з незаконним відтворенням та розповсюдженням комп'ютерних програм.

Мета статті – визначення прогалин правових засад діяльності підрозділів кіберполіції та органів досудового розслідування щодо протидії злочинам, пов'язаним з незаконним відтворенням та розповсюдженням комп'ютерних програм та надання пропозицій щодо їх вирішення.

Виклад основного матеріалу. Аналіз відомчих нормативно-правових актів, а також результати вивчення практики оперативно-розшукової протидії злочинам, пов'язаним з незаконним відтворенням та розповсюдженням комп'ютерних програм показали, що на сьогодні функцію оперативно-розшукової протидії таким злочинам здійснюють одразу два оперативні підрозділи Національної поліції України, зокрема це підрозділи стратегічних розслідувань та підрозділи кіберполіції, а також підрозділи органів досудового розслідування Національної поліції України.

Враховуючи сказане, вбачається за доцільне розглянути правові засади протидії злочинам, пов'язаним з незаконним відтворенням та розповсюдженням комп'ютерних програм у розрізі діяльності підрозділів захисту економіки та кіберполіції.

Відповідно до положень про вказані підрозділи, вони у своїй діяльності керуються Конституцією та законами України, актами Президента України та Кабінету Міністрів України, а також іншими актами законодавства України, прийнятими відповідно до Конституції та законів України, у тому числі нормативно-правовими актами МВС.

На сьогодні, правовою основою діяльності оперативних підрозділів НП України є Кримінальний та Кримінальний процесуальний кодекси України, закони України про оперативно-розшукову діяльність, прокуратуру, Національну поліцію.

Що стосується відомчого правового регулювання діяльності підрозділів кіберполіції та органів досудового розслідування, то тут необхідно виділити такі нормативно-правові акти:

– Про затвердження Положення про Департамент кіберполіції Національної поліції України: Наказ Національної поліції України від 10.11.2015 № 85;

– Про організацію діяльності слідчих підрозділів Національної поліції України: наказ МВС України від 06.07.2017 № 570;

– Про затвердження Інструкції з організації взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами Національної поліції України в запобіганні кримінальним правопорушенням, їх виявленні та розслідуванні: наказ МВС України від 07.07.2017 № 575.

Пропонуємо здійснити аналіз вказаних нормативно-правових актів на предмет наявності у них спеціальних норм, направлених на забезпечення протидії злочинам, пов'язаним з незаконним відтворенням та розповсюдженням комп'ютерних програм.

Слід зазначити, що в структурі Департаменту кіберполіції Національної поліції України є управління протидії злочинам у сферах інтелектуальної власності та господарської діяльності, такі відділи є й у структурі міжрегіональних управлінь вказаного департаменту.

З цього приводу слушною є думка Р.С. Недова та В. В. Дарагана щодо необхідності доповнення положення розділу III Наказу Національної поліції України від 10.11.2015 № 85 «Про затвердження Положення про Департамент кіберполіції Національної поліції України» частиною 24 наступного змісту: «24) уживає заходи з протидії злочинам у сфері інтелектуальної власності, пов'язаним з порушенням прав інтелектуальної власності з використанням мережі Інтернет» [3].

Відповідно до Положення про Департамент кіберполіції Національної поліції України завданнями кіберполіції є:

- участь у формуванні та забезпеченні реалізації державної політики щодо попередження та протидії кримінальним правопорушенням, механізм підготовки, учинення або приховування яких передбачає використання електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж і мереж електрозв'язку (далі - сфера протидії кіберзлочинності).
- сприяння в порядку, передбаченому чинним законодавством, іншим підрозділам Національної поліції України у попередженні, виявленні та припиненні кримінальних правопорушень [4].

Аналіз норм Положення про Департамент кіберполіції Національної поліції України показав, що до функцій вказаного підрозділу не віднесено діяльність з вжиття заходів з протидії злочинам у сфері інтелектуальної власності. Не зважаючи на те, що зазначеним положенням заборонено покладання на Департамент обов'язків, що не належать або виходять за межі його компетенції, виходячи з окремих способів вчинення таких злочинів Департамент може та виконує наступні функції з протидії злочинам у сфері інтелектуальної власності, зокрема:

- визначає, розробляє та забезпечує реалізацію комплексу організаційних і практичних заходів, спрямованих на попередження та

протидію кримінальним правопорушенням у сфері протидії кіберзлочинності;

- у межах своїх повноважень уживає необхідних оперативно-розшукових заходів щодо викриття причин і умов, які призводять до вчинення кримінальних правопорушень у сфері протидії кіберзлочинності;
- визначає основні напрями роботи і тактики оперативно-службової діяльності у сфері протидії кіберзлочинності;
- уживає передбачених чинним законодавством заходів зі збирання й узагальнення інформації стосовно об'єктів, що становлять оперативний інтерес, у тому числі об'єктів сфери телекомунікацій, інтернет-послуг, банківських установ і платіжних систем з метою попередження, виявлення та припинення кримінальних правопорушень [4].

Враховуючи зазначене, на сьогодні нормативно неврегульованим залишається питання оперативно-розшукової протидії злочинам у сфері інтелектуальної власності у цілому та злочинам, пов'язаним з незаконним відтворенням та розповсюдженням комп'ютерних програм зокрема.

У свою чергу, відповідно до наказу МВС України № 570 від 06.07.2017 «Про організацію діяльності слідчих підрозділів Національної поліції України» слідчі підрозділи, відповідно до покладених на них завдань виконують функції з організації взаємодії з Офісом Генерального прокурора, регіональними, місцевими прокуратурами, зокрема прокурорами, які здійснюють нагляд за додержанням законів під час проведення досудового розслідування у формі процесуального керівництва досудовим розслідуванням, органами та підрозділами, що здійснюють оперативно-розшукову і судово-експертну діяльність. Крім того, наказом визначено, що саме начальники слідчих підрозділів організовують та забезпечують взаємодію підпорядкованих слідчих підрозділів та оперативних підрозділів (кримінальної поліції) ГУНП та міжрегіональних територіальних органів поліції [5].

Наступним нормативно-правовим актом, який пропонується проаналізувати є наказ МВС України від 07.07.2017 № 575 «Про затвердження Інструкції з організації взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами Національної поліції України в запобіганні кримінальним правопорушенням, їх виявленні та розслідуванні».

Аналіз зазначеної Інструкції показав, що в ній приділено увагу особливостям організації взаємодії при розслідуванні кримінальних правопорушень, зокрема:

- учинених проти життя, здоров'я, статевої свободи та статевої недоторканості особи;
- при розслідуванні дорожньо-транспортних пригод;

- пов'язаних з незаконним обігом наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів (далі - наркотичні засоби);
- у сфері господарської та службової діяльності;
- учинених членами організованих груп та злочинних організацій;
- розслідуванні кримінальних правопорушень за фактами повідомлення про загрозу безпеці людей, знищення чи пошкодження об'єктів власності, про незаконне поводження зі зброєю, боєприпасами, вибуховими речовинами;
- у сфері використання комп'ютерів, систем та комп'ютерних мереж і мереж електрозв'язку (кіберзлочинів) [6].

Оскільки злочини, пов'язані з незаконним відтворенням та розповсюдженням комп'ютерних програм зокрема не відносяться до злочинів у сфері господарської та службової діяльності під час протидії вказаним злочинам можуть застосовуватися загальні положення зазначеної інструкції, а також положення розділів, присвячених питанням організації взаємодії при розслідуванні кримінальних правопорушень, учинених членами організованих груп та злочинних організацій та у сфері використання комп'ютерів, систем та комп'ютерних мереж і мереж електрозв'язку (кіберзлочинів).

При цьому, слід зазначити, що після початку роботи підрозділів стратегічних розслідувань, положення Інструкції, присвячені організації взаємодії при розслідуванні кримінальних правопорушень, учинених членами організованих груп та злочинних організацій, скоріш за все будуть змінені, оскільки у складі вказаного підрозділу планується створити окремий слідчий підрозділ для забезпечення розслідування таких злочинів. Тому ми не будемо детально зупинятися на вказаних положеннях Інструкції.

Що стосується положень Інструкції, присвячених питанням організації взаємодії при розслідуванні кримінальних правопорушень у сфері використання комп'ютерів, систем та комп'ютерних мереж і мереж електрозв'язку (кіберзлочинів), слід зауважити, що досудове розслідування кримінальних правопорушень у сфері використання комп'ютерів, систем та комп'ютерних мереж і мереж електрозв'язку здійснюється слідчими, які спеціалізуються на розслідуванні кримінальних правопорушень зазначеного виду.

Ми цілком погоджуємося з думкою Р.С. Недова, що на сьогодні забезпечити виконання вказаного пункту інструкції на практиці неможливо оскільки у відділеннях (відділах) територіальних органів Національної поліції відсутні слідчі, які спеціалізуються на розслідуванні кримінальних правопорушень зазначеного виду. Така ситуація впливає в першу чергу з

причин відсутності спеціалізації в підготовці працівників органів досудового розслідування у закладах вищої освіти (далі ЗВО) МВС України. У структурі ЗВО МВС України спеціалізація працівників поліції зосереджена лише на процесі підготовки працівників оправних підрозділів кримінальної поліції (Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ – фінансово-економічна безпека; Одеському державний університет внутрішніх справ – підрозділи протидії наркозлочинності тощо). Підготовкою фахівців для підрозділів кіберполіції займається факультет № 4 Харківського державного університету внутрішніх справ. Випусковою кафедрою цього факультету є кафедра кібербезпеки [7, с. 100].

В.Б. Чердніченко та І.А. Кулик розглядаючи питання визначення напрямків підготовки фахівців з кібербезпеки для поліції України, пропонують готувати офіцерів поліції за спеціальністю «Кібербезпека» по двох спеціалізаціях, які можна умовно назвати як оперативно-розшукова та аналітично-експертна [8, с. 307]. Однак, як правильно підкреслює Р.С. Недов, існуюча нормативна база не надає можливості на належному рівні здійснювати заходи, направлені на забезпечення питань кібербезпеки, що покладені на підрозділи НП України тальки можливостями підрозділів кіберполіції. Тому на сьогодні існує необхідність підготовки фахівців за спеціальністю «Кібербезпека» також за слідчою спеціалізацією [7, с. 100].

Також інструкцією передбачено особливий порядок передачі зібраних підрозділом кіберполіції матеріалів, зокрема такі матеріали повинні містити:

1) письмове пояснення заявника, в якому зафіксовані відомі заявнику дані про вчинення кримінального правопорушення з відповідними додатками, що містять відомості, які підтверджують його вчинення (роздруківки або скріншоти (програмне фотографування зображення з екрана монітора) вікон програм), а також у разі наявності документи, що підтверджують право власності потерпілого на комп'ютерну інформацію та інформацію, що передається мережами електрозв'язку, чи програмно-технічні засоби;

2) установлені ідентифікаційні дані про використані електронно-обчислювальні машини (комп'ютери), системи та комп'ютерні мережі та мережі електрозв'язку (логін і пароль для доступу до мережі Інтернет, IP-адреса, WEB-адреса, номер абонента мережі електрозв'язку чи номер телефону, за допомогою яких було здійснено такий доступ, тощо) [6].

На нашу думку, наведених вище норм недостатньо для налагодження якісної взаємодії між оперативними та слідчими підрозділами у процесі протидії злочинам, пов'язаним з незаконним відтворенням та розповсюдженням комп'ютерних програм та злочинам у сфері інтелектуальної власності у цілому. Перш за все це пов'язано з тим, що

кримінальні провадження по більшості статей КК України, які передбачають кримінальну відповідальність за вчинення протиправних дій у сфері інтелектуальної власності можуть бути відкритими лише на підставі заяви правовласника (кримінальне провадження у формі приватного обвинувачення) та повинні містити відповідні докази щодо завданих збитків. Тому доцільно було б врахувати вказані особливості в окремому розділі Інструкції з організації взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами Національної поліції України в запобіганні кримінальним правопорушенням, їх виявленні та розслідуванні, наприклад «Організація взаємодії при розслідуванні кримінальних правопорушень у сфері інтелектуальної власності».

Висновки. Враховуючи вище викладене, можна дійти до наступних висновків:

1) на сьогодні нормативно неврегульованим залишається питання оперативно-розшукової протидії злочинам у сфері інтелектуальної власності у цілому та злочинам, пов'язаним з незаконним відтворенням та розповсюдженням комп'ютерних програм зокрема;

2) доцільно доповнити Інструкцію з організації взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами Національної поліції України в запобіганні кримінальним правопорушенням, їх виявленні та розслідуванні, затверджену наказом МВС України від 07.07.2017 № 575 розділом «Організація взаємодії при розслідуванні кримінальних правопорушень у сфері інтелектуальної власності».

Література:

1. Доповідна записка щодо проблем захисту прав інтелектуальної власності та шляхів їх вирішення. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v2-16290-03> (дата звернення: 24.05.2023).

2. Кириченко О.В., Шендрик В.В. Проблеми взаємодії підрозділів кіберполіції з органами досудового розслідування під час протидії злочинам у сфері інтелектуальної власності. «Актуальні питання у сучасній науці (Серія «Педагогіка», Серія «Право», Серія «Економіка», Серія «Державне управління», Серія «Техніка», Серія «Історія та археологія»)»: журнал. 2023. № 5(11) 2023. С. 263-273.

3. Дараган В.В., Недов Р.С. Організація і тактика виявлення та розслідування злочинів, пов'язаних з порушенням прав інтелектуальної власності з використанням мережі Інтернет. монограф. Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2020. 164 с.

4. Про затвердження Положення про Департамент кіберполіції Національної поліції України: Наказ Національної поліції України від 10.11.2015 № 85.

5. Про організацію діяльності слідчих підрозділів Національної поліції України : Наказ МВС України від 06.07.2017 № 570.

6. Про затвердження Інструкції з організації взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами Національної поліції України в запобіганні кримінальним правопорушенням, їх виявленні та розслідуванні: наказ МВС України від 07.07.2017 № 575.

7. Недов Р.С. Щодо організації протидії злочинам, пов'язаних з порушенням прав інтелектуальної власності з використанням мережі Інтернет. Кібербезпека в Україні: правові та організаційні питання : правові та організаційні питання : матеріали всеукр. наук.-практ. конф., м. Одеса, 30 листопада 2018 р. Одеса : ОДУВС, 2018. С. 99-101.

8. Чередниченко В.Б., Кулик І.А. Визначення напрямків підготовки фахівців з кібербезпеки для поліції України. Підготовка охоронців правопорядку (1917-2017рр.) : зб наук ст.і тез наук. Практ. конф. до 100 – річчя підготовки охоронців правопорядку в Харкові (м. Харків 25 листопада 2017 р.) / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2017. С.306-307.

References:

1. Dopovidna zapyska shchodo problem zakhystu prav intelektualnoi vlasnosti ta shliakhiv yikh vyrishennia [Report note on the problems of protection of intellectual property rights and ways to solve them]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v2-16290-03> (data zvernennia: 24.05.2023) [in Ukrainian].

2. Kyrychenko O.V., Shendryk V.V. (2023) Problemy vzaiemodii pidrozdiliv kiberpolitsii z orhanamy dosudovoho rozsliduvannia pid chas protydii zlochynam u sferi intelektualnoi vlasnosti [Problems of interaction of cyber police units with pre-trial investigation bodies when combating crimes in the field of intellectual property]. «Aktualni pytannia u suchasni nautsi (Seriiia «Pedahohika», Seriiia «Pravo», Seriiia Ekonomika», Seriiia «Derzhavne upravlinnia», Seriiia «Tekhnika», Seriiia «Istoriia ta arkheolohiia»)»: zhurnal. № 5(11) 2023. S. 263-273 [in Ukrainian].

3. Darahan V.V., Niedov R.S. (2020). Orhanizatsiia i taktyka vyjavlennia ta rozsliduvannia zlochyniv, poviazanykh z porushenniam prav intelektualnoi vlasnosti z vykorystanniam merezhi Internet [Organization and tactics of detection and investigation of crimes related to the violation of intellectual property rights using the Internet]. monohraf. Dnipro: Dniprop. derzh. un-t vnutr. sprav, 2020. 164 [in Ukrainian].

4. Pro zatverdzhennia Polozhennia pro Departament kiberpolitsii Natsionalnoi politsii Ukrainy [On the approval of the Regulations on the Cyber Police Department of the National Police of Ukraine]: Nakaz Natsionalnoi politsii Ukrainy vid 10.11.2015 № 85 [in Ukrainian].

5. Pro orhanizatsiiu diialnosti slidchykh pidrozdiliv Natsionalnoi politsii Ukrainy [On the organization of the activities of investigative divisions of the National Police of Ukraine] : Nakaz MVS Ukrainy vid 06.07.2017 № 570 [in Ukrainian].

6. Pro zatverdzhennia Instruksii z orhanizatsii vzaiemodii orhaniv dosudovoho rozsliduvannia z inshymy orhanamy ta pidrozdilamy Natsionalnoi politsii Ukrainy v zapobihanni kryminalnym pravoporushenniam, yikh vyjavlenni ta rozsliduvanni [On the approval of the Instructions on the organization of the interaction of pretrial investigation bodies with other bodies and units of the National Police of Ukraine in the prevention of criminal offenses, their detection and investigation]: nakaz MVS Ukrainy vid 07.07.2017 № 575 [in Ukrainian].

7. Niedov R.S. (2018) Shchodo orhanizatsii protydii zlochynam, poviazanykh z porushenniam prav intelektualnoi vlasnosti z vykorystanniam merezhi Internet. Kiberbezpeka v Ukraini [Regarding the organization of combating crimes related to the violation of intellectual property rights using the Internet]: pravovi ta orhanizatsiini pytannia : pravovi ta orhanizatsiini pytannia : materialy vseukr. nauk.-prakt. конф., м. Одеса, 30 lystopada 2018 r. Одеса : ODUVS. S. 99-101 [in Ukrainian].

8. Cherednychenko V.B., Kulyk I.A. (2017) Vyznachennia napriamkiv pidhotovky fakhivtsiv z kiberbezpeky dlia politsii Ukrainy [Determination of areas of training of cyber security specialists for the police of Ukraine. Training of law enforcement officers (1917-2017)]. Pidhotovka okhorontsiv pravoporiadku (1917-2017rr.) : zb nauk st.i tez nauk. Prakt. konf. do 100 – richchia pidhotovky okhorontsiv pravoporiadku v Kharkovi (m. Kharkiv 25 lystopada 2017 r.) / MVS Ukrainy, Kharkiv. nats. un-t vnutr. sprav. Kharkiv. S.306-307 [in Ukrainian].

